

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 77.755/1
van 17 juni 2025

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot delegatie van de beslissingsbevoegdheid over de programmatie van structuuronderdelen secundair onderwijs bij een manifeste overmachtssituatie’

Op 19 mei 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot delegatie van de beslissingsbevoegdheid over de programmatie van structuuronderdelen secundair onderwijs bij een manifeste overmachtssituatie’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 10 juni 2025. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Eline YOSHIMI, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Barbara SPEYBROUCK, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 17 juni 2025.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe, met ingang van 1 september 2025 (artikel 2 van het ontwerp), de Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs en vorming, de bevoegdheid te verlenen om te oordelen of de programmatie van structuuronderdelen, in het gewoon secundair onderwijs of het buitengewoon secundair onderwijs, door een schoolbestuur het rechtstreekse gevolg is van een overmachtssituatie die leidt tot een afwijking van de uiterste melddatum voor die programmatie aan het Agentschap voor Onderwijsdiensten.

RECHTSGROND VAN HET ONTWERP EN ADVIESBEVOEGDHEID VAN DE RAAD VAN STATE

3.1. Voor het ontwerp wordt luidens de rubriek ‘Rechtsgronden’ van de aanhef van het ontwerp rechtsgrond gezocht in artikel 177, tweede lid, en artikel 268, § 4, eerste lid, van de Codex Secundair Onderwijs, zoals die bepalingen worden vervangen en ingevoegd bij respectievelijk de artikelen 37 en 47 van het decreet van 6 juni 2025 ‘over het onderwijs XXXV’ (hierna: Onderwijsdecreet XXXV).¹

Beide bepalingen machtigen de Vlaamse Regering om af te wijken van de uiterste meldingstermijn voor de programmaties die het gevolg zijn van een manifeste overmachtssituatie.

3.2. Naar aanleiding van advies 77.471/1 van de Raad van State,² werd de draagwijdte van die machtigingen in de memorie van toelichting bij Onderwijsdecreet XXXV als volgt nader gepreciseerd:

“Er wordt in het tweede lid van dit artikel een mogelijkheid tot afwijking op de indieningstermijnen door de Vlaamse Regering toegevoegd voor de programmaties in overmachtssituaties uit punt 15°. Door de snelheid waarmee overmachtssituaties zich kunnen voordoen en moeten opgelost worden, is het aangewezen dat de hier voorziene afwijking van de indieningstermijnen verder doorgedelegeerd wordt van de Vlaamse Regering aan de Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs. Het is niet de bedoeling om een algemeen verordenend kader te creëren, maar om aan de minister de bevoegdheid te

¹ Het decreet werd op 28 mei 2025 aangenomen door het Vlaams Parlement (*Parl.St.* VI.Parl. 2024-25, nr. 270/9) en op 6 juni 2025 bekrachtigd en afgekondigd door de Vlaamse Regering (<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-regering/beslissingen-van-de-vlaamse-regering/bekrachtiging-en-afkondiging-van-het-decreet-over-het-onderwijs-xxxv#documenten>).

² Adv.RvS 77.471/1 van 12 maart 2025, over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 6 juni 2025 ‘over het onderwijs XXXV’, *Parl.St.* VI.Parl. 2024-25, nr. 270/1, opmerkingen 16 en 17.

geven om in individuele situaties te beoordelen of aan de decretale voorwaarden voor overmacht is voldaan en of een afwijking van de termijnen toegestaan kan worden.”³

Uit die precisering blijkt dat de machtigingen een niet-verordenend karakter hebben en enkel tot doel hebben mogelijk te maken dat een *individuele* afwijking wordt verleend aan de betrokken schoolbesturen in geval van een manifeste overmachtssituatie.

3.3.1. In zoverre het ontwerp de individuele beslissingsbevoegdheid die werd toegekend aan de Vlaamse Regering om individuele afwijkingen toe te staan op de meldingstermijn, verder delegeert aan de bevoegde minister ontbeert het ontwerp het reglementair karakter dat bij artikel 3, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State wordt voorgeschreven opdat de Raad van State, afdeling wetgeving, erover advies zou kunnen verlenen. Deze laatste is dan ook niet bevoegd om over deze aspecten van het ontwerp te adviseren.⁴

3.3.2. In zoverre het ontwerp bijkomende voorwaarden bepaalt waaronder de melding plaats moet vinden (artikel 1, eerste lid, 2°, van het ontwerp) is de ontworpen regeling wel van reglementaire aard. Gelet op die reglementaire aard kan die bepaling geen rechtsgrond vinden in de machtigingen opgenomen in de artikelen 177, tweede lid, en 268, § 4, eerste lid, van de Codex Secundair Onderwijs waarvan de decreetgever uitdrukkelijk aannam dat de machtiging slechts betrekking heeft op het overdragen van de bevoegdheid om individuele afwijkingen te verlenen.

Aangezien artikel 1, eerste lid, 2°, van het ontwerp de draagwijdte van de afwijking van de meldingsplicht niet fundamenteel wijzigt, kan voor deze bepaling wel rechtsgrond worden gevonden in artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’,⁵ gelezen in samenhang met de twee bepalingen die in de rubriek ‘Rechtsgronden’ worden aangevoerd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

4. De rubriek Rechtsgronden van de aanhef dient te worden aangepast, rekening houdend met wat hierboven over de rechtsgrond werd opgemerkt. Vóór het eerste streepje, dienen twee nieuw streepjes te worden toegevoegd, luidend als volgt:

³ *Parl.St.* VI.Parl. 2024-25, nr. 270/1, 28 (en 31).

⁴ Voor een dergelijke delegatie kan in beginsel rechtsgrond worden gevonden in artikel 22 van het bijzonder decreet van 7 juli 2006 ‘over de Vlaamse instellingen’.

⁵ Ook al komt het de Vlaamse Regering bij de uitoefening van die bevoegdheid niet toe de draagwijdte van het decreet te verruimen of te beperken, ze mag op grond van artikel 20 van de bijzondere wet wel uit het beginsel van het decreet en zijn algemene economie, de gevolgtrekkingen afleiden die er op natuurlijke wijze uit voortvloeien volgens de geest die aan de opvatting van het decreet ten grondslag heeft gelegen en volgens de doelstellingen die het decreet nastreeft (zie o.m.: RvS 20 november 2018, nr. 242.994, Islamitische Geloofsgemeenschap Fatih te Beringen en Ayhan Sogut, nr. 17), en heeft bij het stilzwijgen van het decreet de vrije keuze van de middelen om het door de decreetgever gestelde doel te bereiken (Zie o.m.: adv.RvS 25.721/1 van 12 november 1996 over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering ‘tot vaststelling van de goedkeuringscriteria en indieningsmodaliteiten van de leerplannen voor het basisonderwijs’; adv.RvS 44.555/1 van 29 mei 2008 over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 september 2002 betreffende de Commissie inzake Leerlingenrechten’, randnr. 2.1. in fine.).

“- de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikel 20, gewijzigd bij de bijzondere wet van 17 juli 1993;

- het bijzonder decreet van 7 juli 2006 over de Vlaamse instellingen, artikel 22;”.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Eline YOSHIMI

Pierre LEFRANC